

Marts 2024

Vejledning om klimasikring af infrastruktur i programperioden 2021-2027

Indledning

Det fremgår af de generelle bestemmelser for forvaltning af midler fra Regionalfonden, Socialfonden Plus og Fonden for Retfærdig Omstilling,¹ at medlemsstaterne skal sikre klimasikring af investeringer i infrastruktur, der har en forventet levetid på mindst 5 år.

EU-Kommissionen har udarbejdet en [teknisk vejledning](#), som skal give medlemsstaterne vejledning om klimasikring af investeringer i infrastruktur på tværs af en række forskellige EU-fonde og programmer i programperioden 2021-2027.

Denne vejledning har derfor til formål at hjælpe med vurderingen af, om en given investering er omfattet af kravet om klimasikring.

Vejledningen indeholder følgende:

1. Definition af klimasikring
2. Typer af investeringer omfattet af kravet om klimasikring
3. Procedure for behandling af projekter omfattet af kravet om klimasikring
4. Kontrol
5. Sanktion

1. Definition af klimasikring

Det fremgår af Kommissionens tekniske vejledning, at klimasikring er en proces, der er opdelt i to søjler: Modvirkning af klimaforandringer (dvs. at man forholder sig til sit CO₂-aftryk) og tilpasningsforanstaltninger (dvs. om infrastrukturen er modstandsdygtig overfor klimaforandringer).

I CPR-forordningen er klimasikring defineret som: En proces, der skal forhindre, at infrastruktur bliver sårbar over for potentielle langsigtede klimapåvirkninger, samtidig med at det sikres, at princippet om »energieffektivitet først« overholdes, og at niveauet for drivhusgasemissioner fra et projekt er foreneligt med målet om klimaneutralitet i 2050.²

Kravet om klimasikring finder kun anvendelse for projekter med investeringer i infrastruktur med en forventet levetid på mindst 5 år. Levetiden for en infrastrukturinvestering refererer normalt til den periode, hvor den er i drift, dvs. perioden fra det første byggeri til nedlukningen.³

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 (CPR-forordningen) artikel 73, stk. 2, litra j

² [Europa-Parlamentet og Rådets forordning \(EU\) 2021/1060 af 24. juni 2021, artikel 2, nr. 42](#)

³ [Fiche om klimasikring.pdf](#)

2. Typer af investeringer omfattet af kravet om klimasikring

1. Veje, torve eller lignende.
2. Bygninger, herunder alt fra beboelsejendomme til store industrianlæg, fx erhvervsjendomme, offentlige institutioner CO₂-mellemlagre og Power-to-X-anlæg.
3. Test- og demonstrationsanlæg, fx anlæg til test og demonstration af CCUS af både kystnære og ikke-kystnære områder samt af pyrolyseanlæg.
4. Havnemiljøer, herunder fx udlejning af vandsportudstyr, klatrevægge, skaterbane/sportsbane, havnebade, udspring samt bade- og omklædningsfaciliteter.
5. Natur- og kulturområder, herunder etablering af adgang til og brug af naturen, fx gennem større tematiserede legeområder, opholds- og grillpladser, multi- og aktivitetsområder samt etablering af en sammenhængende og varieret oplevelsesrute, fx en strandpromenade eller et kulturmiljø.

I relation til pkt. 3 ovenfor vedrørende test- og demonstrationsanlæg skal det bemærkes, at forskningsaktiviteter som udgangspunkt ikke er omfattet af kravet om klimasikring. Der vil derfor skulle foretages en konkret vurdering i det enkelte projekt, herunder med opmærksomhed på, om der er tale om forskningsaktiviteter og om projektet forventer at anlægget har en levetid på mindst 5 år.

Investering i maskiner og udstyr er i sig selv ikke omfattet af kravet om klimasikring, men der kan efter omstændighederne stilles krav til omgivelserne, eller den bygning udstyret opbevares i. Der vil derfor skulle foretages en konkret vurdering i det enkelte projekt, herunder om maskinen/udstyret placeres i en eksisterende bygning, eller om der skal bygges en ny, samt hvorvidt der alene investeres i maskinen/udstyret og ikke i den nye bygning.

3. Procedure for behandling af projekter omfattet af kravet om klimasikring

Som udgangspunkt vil de anlægsinvesteringer, der er omfattet af kravet om klimasikring, kræve en eller flere tilladelser, fx en byggetilladelse eller en miljøgodkendelse, og de vil ofte være reguleret af kommune- og lokalplaner. Kravet om klimasikring vil derfor i vid udstrækning være påset gennem tilladelser og plangrundlag, da det er de ansvarlige myndigheder herfor, der har lokalkendskabet og kender udfordringerne.

En myndighedstilladelse vil således langt hed ad vejen være tilstrækkelig dokumentation for opfyldelse af kravet om klimasikring, idet anlægget da overholder gældende dansk ret, hvori klimasikring - hvis relevant - er indtænkt. I nogle sektorer er klimasikring ikke indsat som et krav, men som en anbefaling, hvorfor myndighedstilladelsen ikke kan stå alene.

Det vurderes derfor, at projektet i prosatekst skal beskrive sit klimasikringstiltag i form af modvirkning og tilpasning, jf. ovenfor.

Projektet skal altså have forholdt sig til sit CO₂-aftryk samt anlæggets modstandsdygtighed overfor klimaforandringer. Dette gælder uanset om myndighedstilladelsen stiller krav om klimasikring eller ej. Heri kan det være relevant for projektet at inddrage kommunale klimatilpasningsplaner, kort, værktøjer til klimatilpasning mv. til at underbygge sin beskrivelse. Dette materiale kan fremsøges på hjemmesiden, www.klimatilpasning.dk. Det kan desuden være relevant at anvende fx [klimakompasset](#) til beskrivelse og evt. dokumentation af projektets CO₂-aftryk.

4. Kontrol

Idet kravet om klimasikring er et forordningskrav, skal Erhvervsstyrelsen som forvaltningsmyndighed foretage fuld kontrol af klimasikringskravet. Denne kontrol skal gennemføres senest ved slutudbetalingen af tilskud af EU-midlerne, hvorfor projektet senest på dette tidspunkt skal have indsendt relevant dokumentation.

5. Sanktion

Hvis der konstateres en overtrædelse af kravet om klimasikring, skal forvaltningsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering sanktionere denne overtrædelse ved at korrigere støtten med op til 100 pct, jf. artikel 103 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021.

Det kan fx komme på tale, hvis det viser sig, at projektet ikke har fået de relevante tilladelser eller ikke har foretaget de klimasikringstiltag, som de har beskrevet i forbindelse med tilsagnet.